

***Suvestinė redakcija nuo 2022-12-01 iki 2022-12-31***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [164-7848](#), i. k. 1112330ISAK003D-941*

***Nauja redakcija nuo 2018-10-31:***

*Nr. [3D-776](#), 2018-10-30, paskelbta TAR 2018-10-30, i. k. 2018-17320*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS**

### **ĮSAKYMAS**

### **DĖL ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ BEI ŪKINIŲ GYVŪNŲ KAINŲ TYRIMO**

2011 m. gruodžio 27 d. Nr. 3D-941

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 10 ir 12 straipsniais, Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymu, ir atsižvelgdamas į Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“,

t v i r t i n u pridedamas:

1. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklės;
2. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistinio tyrimo prekybos tinklų parduotuvėse metodiką;
3. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistinio tyrimo kaimo vietovių parduotuvėse metodiką;
4. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo turgavietėse metodiką;
5. Prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės statistinio tyrimo metodiką.

**ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS**

**KAZYS STARKEVIČIUS**

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2011 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-941  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2018 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 3D-776  
redakcija)

## **ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ BEI ŪKINIŲ GYVŪNŲ KAINŲ TYRIMO TAISYKLĖS**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 10 ir 12 straipsniais, Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymu ir atsižvelgiant į Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

2. Taisyklės skirtos Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (toliau – LŽŪMPRIŠ) duomenų tvarkytojui, LŽŪMPRIŠ valdytojui, fiziniams ir juridiniams asmenims.

3. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) duomenys pagal atskirus rinkos segmentus naudojami informacinei žemės ūkio ir maisto produktų rinkos dalyvių, valstybės valdymo ir savivaldos institucijų bei kitų informacijos naudotojų aplinkai sukurti, mažmeninės rinkos stebėsenos, analizės ir prognozės funkcijoms vykdyti ir oficialiajai statistikai.

### **II SKYRIUS VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI**

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

4.1. **LŽŪMPRIŠ valdytojas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

4.2. **Reprezentatyvusis žemės ūkio arba maisto produktas** (toliau – reprezentatyvusis produktas) – kainų statistiniam tyrimui atrinktas žemės ūkio arba maisto produktas, kurio vertės arba vartojimo išlaidų jam įsigyti dalis bendrose išlaidose yra didelė, o kainų pokytis – artimas bendrajam produktų kainų pokyčiui. Reprezentatyviusius produktus

atrenka duomenų tvarkytojas ir jų sąrašus suderina su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu.

**4.3. Reprezentatyviųjų maisto produktų krepšelis** (toliau – maisto produktų krepšelis) – kainų statistiniam tyrimui atlikti ir statistinei informacijai skelbti atrinktų reprezentatyviųjų maisto produktų sąrašas, kurį sudaro ir su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu suderina statistinių duomenų tvarkytojas.

**4.4. Statistinių duomenų tvarkytojas** (toliau – duomenų tvarkytojas) – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

**4.5. Tyrėjas** – duomenų tvarkytojo darbuotojas, renkantis statistinius duomenis prekybos tinklų parduotuvėse, kaimo vietovių parduotuvėse, turgavietėse žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų ir kilmės tyrimui ir atliekantis šį tyrimą.

### **III SKYRIUS TEISINIŲ IR METODINIŲ DOKUMENTŲ RENGIMAS IR TVIRTINIMAS**

5. Duomenų tvarkytojo funkcijos:

5.1. parengti ir patvirtinti tyrimui organizuoti ir vykdyti reikalingus tvarkos aprašus;

5.2. rengti ir derinti su LŽŪMPRIS valdytoju reprezentatyviųjų produktų, maisto produktų krepšelio, kitų jų grupių bei ūkinių gyvūnų sąrašus, reikalingus tyrimui atlikti prekybos tinklų parduotuvėse, kaimo vietovių parduotuvėse ir turgavietėse pagal patvirtintas metodikas.

### **IV SKYRIUS TYRIMO DUOMENŲ RINKIMAS IR TVARKYMAS**

6. Duomenų tvarkytojas:

6.1. kiekvieną savaitę registruoja įprastinės gamybos, pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemą pagamintų ir ekologinės gamybos maisto produktų kainas 7 didžiųjų Lietuvos apskričių miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir Alytaus) didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų (UAB „Maxima LT“, UAB „Rimi Lietuva“, UAB „IKI Lietuva“, UAB „Norfos mažmena“, UAB „Lidl Lietuva“) (toliau – DPT) parduotuvėse, pagal atskiras prekių grupes (be nuolaidų, su nuolaidomis (akcines), DPT privačių prekių ženklų, kitų gamintojų prekių ženklų), vadovaudamasis žemės ūkio ministro įsakymu patvirtinta Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistinio tyrimo prekybos tinklų parduotuvėse metodika;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

6.2. kiekvieną mėnesį registruoja maisto produktų kainas kaimo vietovių parduotuvėse, vadovaudamasis žemės ūkio ministro įsakymu patvirtinta Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistinio tyrimo kaimo vietovių parduotuvėse metodika;

6.3. kiekvieną mėnesį registruoja gyvų ūkinių gyvūnų, žemės ūkio ir maisto produktų kainas turgavietėse, vadovaudamasis žemės ūkio ministro įsakymu patvirtinta Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo turgavietėse metodika;

6.4. du kartus per metus atlieka taisyklių 6.1 papunktyje nurodytų DPT parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės tyrimą, vadovaudamasis žemės ūkio ministro patvirtinta Prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės statistinio tyrimo metodika;

6.5. taisyklių 6.1, 6.2 ir 6.3 papunkčiuose nurodytų tyrimų pagrindu duomenis registruoja Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale (popieriniame arba elektroniniame) pagal taisyklių 1 priede pateiktą formą;

6.6. taisyklių 6.4 papunktyje nurodyto tyrimo pagrindu rengia DPT parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės tyrimo ataskaitą pagal taisyklių 2 priede pateiktą formą;

6.7. tyrimo statistinius duomenis kaupia LŽŪMPRIS duomenų bazėje;

6.8. teikia pasiūlymus LŽŪMPRIS valdytojui dėl tyrimo proceso gerinimo.

## **V SKYRIUS INFORMACIJOS PATEIKIMAS NAUDOTOJAMS**

7. Duomenų tvarkytojas:

7.1. veikiančios interneto svetainės [www.produktukainos.lt](http://www.produktukainos.lt) pagrindu sukuria informacinį portalą, kurio dizainą suderina su LŽŪMPRIS valdytoju ir kuriame sukuria ir įdiegia priemones, reikalingas taisyklių 6.1 papunktyje nustatytos ir kitos LŽŪMPRIS kaupiamos statistinės informacijos pagrindu sudaryti galimybes naudotojams savarankiškai:

7.1.1. pasirinkti laikotarpį maisto produktų krepšelio kainos pokyčiui nustatyti;

7.1.2. pasirinkti tiriamą vieną ar kelis produktus iš pateiktų produktų sąrašo, atlikti šių produktų vidutinių kainų ir jų pokyčio tyrimą pasirinktu tiriamuoju laikotarpiu;

7.1.3. pasirinkti produktų rinkos segmentą ir atitinkamus jo elementus: žaliavos supirkimo (vidutinė kaina be PVM), gamintojo (vidutinė kaina be PVM), mažmenininko – DPT (vidutinė kaina su PVM, be nuolaidų, su nuolaidomis (akcinė)), pagal DPT (vadovaujantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 1 punkto

reikalavimu), DPT privačių prekių ženklų, kitų gamintojų prekės ženklų, mažmenininko – kaimo vietovės parduotuvės (vidutinė kaina su PVM), mažmenininko – stacionarios turgavietės (vidutinė kaina), mažmenininko – mobilios ūkininkų turgavietės (vidutinė kaina) ir atlikti šių elementų vidutinių kainų ir jų pokyčio analizę pasirinktu tiriamuoju laikotarpiu;

7.1.4. gauti statistinę informaciją apie kainas vaizdine ar kitokia tinkama tirti forma (pvz., Excel (.csv) formatu).

7.2. taisyklių 6.1 papunktyje nustatytus tyrimo duomenis atnaušina LŽŪMPRIS duomenų bazėje ne vėliau kaip iki kitos savaitės pirmosios darbo dienos 16 val.;

7.3. taisyklių 6.2 ir 6.3 papunkčiuose nustatytus tyrimo duomenis atnaušina LŽŪMPRIS duomenų bazėje ne vėliau kaip iki kiekvieno mėnesio 20 d.;

7.4. taisyklių 6.4 papunktyje nustatytus statistinius duomenis atnaušina LŽŪMPRIS duomenų bazėje ir informaciją pateikia LŽŪMPRIS valdytojui du kartus per metus – iki kovo 31 d. ir iki spalio 31 d.

7.5. taisyklių 6.1–6.4 papunkčiuose nustatytų statistinių duomenų pagrindu rengia statistinę informaciją ir apžvalgas ir jas skelbia informaciniame portale [www.produktukainos.lt](http://www.produktukainos.lt), portale [www.vic.lt](http://www.vic.lt), oficialiajame dvisavaitiniame informaciniame statistiniame leidinyje „Agro RINKA“ ir pusmetiniame leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“.

## **VI SKYRIUS TYRIMO DUOMENŲ KONTROLĖ**

8. Statistinių duomenų patikimumo kontrolę pagal taisyklių 6.1–6.4 papunkčius atlieka duomenų tvarkytojas.

9. Tyrimo ir statistinių duomenų registravimo proceso kokybei užtikrinti turi būti naudojamos šios priemonės:

9.1. pritaikytos patogios statistinių duomenų registravimo elektroninės arba popierinės formos;

9.2. tyrėjai, skiriami rotacijos principu, kiekvieną kartą vyksta į kitą miestą.

10. Tyrėjai statistinius duomenis įveda į LŽŪMPRIS duomenų bazę (toliau – DB), naudodami LŽŪMPRIS Interaktyviąją duomenų įvesties sistemą (IDIS).

11. Statistinių duomenų įvedimo metu naudojamos interaktyvios duomenų patikros priemonės, pvz., tikrinami reikšmių loginiai ryšiai, aritmetinės klaidos, statistiniai duomenys lyginami su ankstesnio laikotarpio statistiniais duomenimis.

12. Kainų registravimo ir statistinių duomenų įvedimo į LŽŪMPRIS DB procesų reikšmingos neatitiktys, koregavimo ir prevenciniai veiksmai registruojami Žemės ūkio ir maisto

produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų ir kilmės neatitikčių registravimo žurnale (3 priedas).

## **VII SKYRIUS DUOMENŲ APSKAITA IR SAUGOJIMAS**

13. Duomenų tvarkytojas privalo užtikrinti statistinių duomenų konfidencialumą, neatskleisti ar kitaip nenaudoti tyrimo statistinių duomenų taisyklių 3 punkte nenumatytiems tikslams, tvarkyti jų apskaitą ir statistinius duomenis saugoti neribotą laiką.

14. Statistinių duomenų ir informacijos sauga užtikrinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų ir duomenų tvarkytojo nustatyta tvarka.

## **VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

15. Fiziniai ir juridiniai asmenys privalo sudaryti sąlygas duomenų tvarkytojui atlikti taisyklėse nustatytus tyrimus.

16. Fiziniai ir juridiniai asmenys, nesilaikantys taisyklėse nustatytų reikalavimų, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

---

Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų  
bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklių  
1 priedas

**(Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo  
žurnalo forma)**

**ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ IR ŪKINIŲ GYVŪNŲ  
KAINŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS**

| Produkto /<br>ūkinio<br>gyvūno<br>pavadinimas | Produkto /<br>ūkinio gyvūno<br>aprašymas | Matavimo<br>vnt. | 1 atvejis | 2 atvejis | 3 atvejis |
|-----------------------------------------------|------------------------------------------|------------------|-----------|-----------|-----------|
|                                               |                                          |                  | kaina Eur | kaina Eur | kaina Eur |
|                                               |                                          |                  |           |           |           |
|                                               |                                          |                  |           |           |           |

\_\_\_\_\_  
(tyrėjo vardas, pavardė)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

Pastaba. Naudojant elektronines formas ir IDIS, parašas nereikalingas. Tyrėjas atpažįstamas pagal autorizuoto prisijungimo prie IDIS duomenis.

\_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(prekybos tinklas / parduotuvė / turgavietė)

Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų  
ir ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklių  
2 priedas

**(Prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės (produkto vienetais) statistinio tyrimo ataskaitos forma)**

**PREKYBOS TINKLŲ PARDUOTUVĖSE PARDUODAMŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ KILMĖS STATISTINIO TYRIMO  
ATASKAITA**

| Produktų grupių pavadinimai | Prekybos tinklo parduotuvės pavadinimas, miestas |             |            |                            |                                            |             |            |
|-----------------------------|--------------------------------------------------|-------------|------------|----------------------------|--------------------------------------------|-------------|------------|
|                             | Pagaminti Lietuvoje (produkto vnt.)              |             |            | Importuoti (produkto vnt.) | Firminio, privataus ženklo (produkto vnt.) |             |            |
|                             | Produkto žaliavos kilmė                          |             |            |                            | Produkto žaliavos kilmė                    |             |            |
|                             | Lietuva                                          | kitos šalys | nenurodyta |                            | Lietuva                                    | kitos šalys | nenurodyta |
|                             |                                                  |             |            |                            |                                            |             |            |

\_\_\_\_\_  
(tyrėjo vardas, pavardė)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

Pastaba. Naudojant elektronines formas ir IDIS, parašas nereikalingas. Tyrėjas atpažįstamas pagal autorizuoto prisijungimo prie IDIS duomenis



Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir  
ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklių  
3 priedas

(Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų neatitikčių registravimo žurnalo forma)

**ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ IR ŪKINIŲ GYVŪNŲ KAINŲ BEI KILMĖS NEATITIKČIŲ  
REGISTRAVIMO ŽURNALAS**

| Eil.<br>Nr. | Neatitikties<br>registravimo<br>data | Neatitikties<br>nustatymo būdas<br>(duomenų<br>patikros metu /<br>darbuotojo ar<br>išorės subjekto) | Neatitikties aprašymas | Neatitiktį<br>nustačiusio<br>darbuotojo<br>vardas pavardė | Koregavimo<br>veiksmas | Prevencinis<br>veiksmas | Pastabos |
|-------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|----------|
|             |                                      |                                                                                                     |                        |                                                           |                        |                         |          |
|             |                                      |                                                                                                     |                        |                                                           |                        |                         |          |
|             |                                      |                                                                                                     |                        |                                                           |                        |                         |          |
|             |                                      |                                                                                                     |                        |                                                           |                        |                         |          |

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2011 m. gruodžio 27 d.  
įsakymu Nr. 3D-941  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2018 m. spalio 30 d. įsakymo  
Nr. 3D-776 redakcija)

## **ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ PREKYBOS TINKLŲ PARDUOTUVĖSE STATISTINIO TYRIMO METODIKA**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistinio tyrimo prekybos tinklų parduotuvėse metodika (toliau – metodika) nustato statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų prekybos tinklų parduotuvėse atlikimo metodus, tiriamojo objekto elementų aprėpties, vertinamųjų parametrų, mažmeninių kainų registravimo, tvarkymo ir apdorojimo, statistinių duomenų šaltinių, tyrimo periodiškumo, tyrimo vietų ir jų atrankos, statistinių duomenų administracinės patikros, statistinių rodiklių skaičiavimo, naudojamų kompiuterinių programų ir rezultatų naudotojams pateikimo tvarką.

### **II SKYRIUS TYRIMO TIKSLAS**

2. Tyrimo tikslas – nustatyti savaitines reprezentatyviųjų žemės ūkio ir maisto produktų mažmenines kainas didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų parduotuvėse ir apibendrintą statistinę informaciją pateikti naudotojams bei sukurti informacinę aplinką žemės ūkio ir maisto produktų rinkos dalyviams, valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms ir kitiems informacijos naudotojams mažmeninės rinkos stebėsenos, analizės ir prognozės funkcijoms vykdyti.

### **III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI**

3. Metodikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

3.1. **LŽŪMPRIS valdytojas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.2. **LŽŪMPRIS** – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema.

3.3. **Reprezentatyvioji prekybos tinklo parduotuvė** – kainų tyrimui atrinkta vieno iš didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų Lietuvoje (UAB „Maxima LT“, UAB „Rimi Lietuva“,

UAB „Palink“, UAB „Norfos mažmena“, UAB „Lidl Lietuva“) valdoma parduotuvė, kurioje vyksta savitarnos prekyba plataus asortimento maisto ir ne maisto produktais.

**3.4. Reprezentatyviųjų maisto produktų krepšelis** (toliau – maisto produktų krepšelis) – kainų tyrimui atlikti ir statistinei informacijai skelbti atrinktų reprezentatyviųjų maisto produktų sąrašas, kurį sudaro ir su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu suderina statistinių duomenų tvarkytojas.

**3.5. Reprezentatyvusis žemės ūkio arba maisto produktas** (toliau – reprezentatyvusis produktas) – kainų tyrimui atrinktas žemės ūkio arba maisto produktas, kurio vertės arba vartojimo išlaidų jam įsigyti dalis bendrose vartojimo išlaidose yra didelė, o kainų pokytis – artimas bendram produktų kainų pokyčiui. Reprezentatyviusius produktus atranka duomenų tvarkytojas ir jų sąrašus suderina su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu.

**3.6. Statistinių duomenų tvarkytojas** (toliau – duomenų tvarkytojas) – VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

**3.7. Tyrėjas** – duomenų tvarkytojo darbuotojas, renkantis statistinius duomenis prekybos tinklų parduotuvėse, žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų ir kilmės tyrimui ir atliekantis šį tyrimą.

**3.8. Vidutinė mažmeninė žemės ūkio arba maisto produkto kaina prekybos tinklų parduotuvėse** (toliau – vidutinė produkto kaina) – vidutinė pasirinkto žemės ūkio arba maisto produkto kainos tam tikru laikotarpiu reikšmė, gaunama skaičiuojant reprezentatyviosiose prekybos tinklų parduotuvėse užregistruotų tų pačių arba panašių žemės ūkio arba maisto produktų vidutinių kainų svertinį vidurkį ir atsižvelgiant į tiriamojo miesto gyventojų skaičiaus lyginamąją dalį nuo bendrojo gyventojų skaičiaus Lietuvoje, kuri yra apskaičiuojama kiekvienų metų pradžioje vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis einamųjų metų sausio 1 d.

## **IV SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS**

4. Tyrimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 10 ir 12 straipsniai, Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ ir žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintos Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklės (toliau – Taisyklės).

## **V SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI**

5. Tyrime naudojamas Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius, 1999 m. versija (*Classification of Individual Consumption by Purpose, 1999 – COICOP 1999*), paskelbtas Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje [osp.stat.gov.lt](http://osp.stat.gov.lt) → Klasifikatoriai.

## **VI SKYRIUS TIRIAMOJI VISUMA, ELEMENTŲ APRĖPTIS**

6. Geografinė tyrimo taikymo aprėptis – Lietuvos 7 didžiųjų apskričių miestai (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Alytus ir Marijampolė), atrinkti siekiant reprezentuoti visą šalį.

7. Tyrimo vienetų aprėptis – 5 pagrindinių prekybos tinklų parduotuvės (metodikos 3.1 papunktis), atrinktos metodikos 6 punkte nurodytuose Lietuvos miestuose.

8. Tiriamųjų produktų aprėptis – produktai, kuriuos vartotojai įsigyja šalies teritorijoje tiesiogiai vartojimo poreikiams patenkinti. Atrenkami būtiniausio vartojimo bei kiti reprezentatyvieji produktai, reprezentuojantys COICOP 1999 klases:

- 8.1. duona ir grūdų produktai (01.1.1);
- 8.2. mėsa (01.1.2);
- 8.3. žuvis ir jūros gėrybės (01.1.3);
- 8.4. pienas, sūris ir kiaušiniai (01.1.4);
- 8.5. aliejus ir riebalai (01.1.5);
- 8.6. vaisiai (01.1.6);
- 8.7. daržovės (01.1.7);
- 8.8. cukrus, uogienė, medus, šokoladas ir saldumynai (01.1.8);
- 8.9. prie metodikos 8.1–8.8 papunkčių nepriskirti maisto produktai (01.1.9);
- 8.10. nealkoholiniai gėrimai (01.2).

9. Produktų sąrašas kasmet peržiūrimas ir derinamas su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu.

10. Tiriamos faktinės produktų mažmeninės kainos, kuriomis produktus įsigyja vartotojai, įskaitant visus mokesčius ir įvertinant tuo metu taikomas nuolaidas (akcijas).

11. Surinktų statistinių duomenų pagrindu skaičiuojamos vidutinės mažmeninės žemės ūkio ir maisto produktų kainos.

12. Tyrimo periodiškumas – kartas per savaitę.

## **VII SKYRIUS TAIKOMI METODAI**

13. Tyrimui taikomas tikslinės atrankos metodas.

14. Reprezentatyviųjų prekybos tinklų parduotuvių atranka 7 didžiųjų Lietuvos apskričių miestuose atliekama taikant tikslinės atrankos metodą – kiekviename tiriamosios apskrities mieste atrenkama po vieną reprezentatyviąją atitinkamo prekybos tinklo parduotuvę.

15. Atrenkant reprezentatyviasias prekybos tinklų parduotuves siekiama, kad jose būtų prekiaujama kuo didesniu skaičiumi reprezentatyviųjų žemės ūkio arba maisto produktų, kurie yra įtraukti į su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu suderintą sąrašą (toliau – produktų sąrašas).

16. Reprezentatyviųjų prekybos tinklų parduotuvių atranką vykdo duomenų tvarkytojas, jis yra atsakingas už atrinktų parduotuvių parduodamų prekių reprezentatyvumo stebėseną. Pastebėjus, kad atrinkta parduotuvė nepakankamai reprezentuoja metodikos 17 punkto nustatyta tvarka patvirtintą prekių sąrašą, turi būti pasirenkama kita parduotuvė (jeigu yra galimybė).

17. Atrenkant reprezentatyviusius produktus siekiama, kad šie produktai kuo išsamiau reprezentuotų būtiniausių žemės ūkio ir maisto produktų kategorijas ir būtų galimybė minėtus produktus surasti visose tiriamose prekybos tinklų parduotuvėse. Duomenų tvarkytojas sudaro, derina su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu ir tvirtina produktų sąrašą su jų aprašymu, bendrą visoms atrinktoms apskritims ir visoms prekybos tinklų parduotuvėms (maisto produktų krepšelis (krepšelio aprašas) yra konfidencialus dokumentas).

18. Pagal produkto aprašymą kainų tyrėjai kainoms registruoti prekybos tinklų parduotuvėse atrenka ne mažiau kaip 3 (jei yra galimybė) atskirų gamintojų (Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale vartojamas pavadinimas „atvejis“) konkrečius žemės ūkio ar maisto produktus.

19. Atrinkti produktai turi atitikti produkto aprašymus, esančius produktų sąrašė, ir tenkinti šiuos reikalavimus:

19.1. būti prieinami vidutiniam vartotojui, t. y. tyrimui negali būti atrenkami patys brangiausi arba patys pigiausi produktai;

19.2. būti randami visose prekybos tinklų parduotuvėse, kuriose atliekamas tyrimas.

20. Kiekvieną savaitę turi būti registruojamos to paties produkto (to paties gamintojo, sudėties, svorio, dydžio, kokybės ir pan.) kainos.

## **VIII SKYRIUS**

## **STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS**

21. Statistinių duomenų šaltinis – tyrimas. Tyrimą atlieka duomenų tvarkytojas vadovaudamasis Taisyklėmis pagal duomenų tvarkytojo patvirtintą produktų sąrašą, suderintą su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu. Tyrimo metu tyrėjai registruoja mažmenines kainas Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale (Taisyklių 1 priedas).

22. Kainos kas savaitę registruojamos metodikos 6 punkte nurodytuose Lietuvos miestuose atrinktose reprezentatyviųjų prekybos tinklų parduotuvėse.

23. Registruoti produktų kainas tyrėjai turi pagal duomenų tvarkytojo patvirtintą produktų sąrašą.

24. Tyrimui atlikti reikia turėti tiriamojo prekybos tinklo vadovybės išduotą leidimą. Prašymus dėl leidimų išdavimo rengia duomenų tvarkytojas ir kiekvienais metais iki gruodžio 15 d. teikia numatomo tirti prekybos tinklo vadovybei.

25. Atliekant tyrimą maisto produktų trumpalaikės (iki 1 savaitės trukmės) akcijos metu kainos su nuolaidomis registruojamos atskira eilute.

26. Tyrimo metu vienoje reprezentatyviojoje prekybos tinklo parduotuvėje registruojamos ne mažiau kaip 3 (jei yra galimybė) tiriamojo produkto skirtingų gamintojų kainos, atitinkančios nustatytas specifikacijas, tūrio, svorio ir fasuotės aprašymus.

27. Jeigu produktų sąraše nurodyto nustatytų aprašymų (tūrio, svorio bei kitų) fasuotės produkto reprezentatyviojoje prekybos tinklo parduotuvėje nėra, reikia registruoti to produkto artimiausios pagal tūrį arba svorį fasuotės kainą ir ją perskaičiuoti į šiame sąraše nurodyto tūrio arba svorio vieneto kainą.

## **IX SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ KOKYBĖS KONTROLĖ, NEATITIKČIŲ REGISTRAVIMAS**

28. Tyrimo statistinių duomenų kokybė užtikrinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 3D-754 „Dėl Valstybės Įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro administruojamų informacinių sistemų ir registrų tvarkytojų informacijos saugos funkcijų nustatymo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54 „Dėl Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai

teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo tvirtinimo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodikos tvirtinimo“ ir Taisyklėmis.

29. Tyrimo ir statistinių duomenų surinkimo proceso kokybei užtikrinti turi būti naudojamos šios priemonės:

29.1. pritaikytos statistinių duomenų surinkimo elektroninės arba popierinės formos;

29.2. tyrėjai užduočiai atlikti skiriami rotacijos principu – kiekvieną kartą vyksta į kitą miestą.

30. Tyrėjai statistinius duomenis įveda į LŽŪMPRIS duomenų bazę (toliau – DB), naudodami LŽŪMPRIS Interaktyviąją duomenų įvesties sistemą (IDIS).

31. Statistinių duomenų rinkimo ir įvedimo metu naudojamos interaktyvios duomenų patikros priemonės, pvz., tikrinami reikšmių loginiai ryšiai, aritmetinės klaidos, statistiniai duomenys lyginami su ankstesnio laikotarpio statistiniais duomenimis.

32. Kainų registravimo ir statistinių duomenų įvedimo į LŽŪMPRIS DB procesų reikšmingos neatitiktys, koregavimo ir prevenciniai veiksmai registruojami Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų ir kilmės neatitikčių registravimo žurnale (Taisyklių 3 priedas).

## **X SKYRIUS**

### **STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS**

33. Duomenų tvarkytojas užtikrina tyrėjų registruojamų statistinių duomenų konfidencialumą ir vientisumą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos standartu LST ISO/IEC 27001, 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai, (OL 2017 L 171, p. 113), VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1V-124 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“ ir kitais ŽŪIKVC dokumentais, reglamentuojančiais informacijos konfidencialumą ir vientisumą.

## XI SKYRIUS STATISTINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO FORMULĖS IR JŲ PAAIŠKINIMAI

34. Remiantis LŽŪMPRIS DB saugomais tyrimo statistiniais duomenimis, apskaičiuojamos tiriamųjų produktų vidutinės mažmeninės kainos taikant paprasto aritmetinio vidurkio formulę didžiosiose Lietuvos apskrityse bei svertinio aritmetinio vidurkio formulę prekybos tinklų parduotuvėse. Svariai nustatomi pagal 7 didžiųjų Lietuvos apskričių gyventojų skaičių. Gyventojų skaičius kiekvienų einamųjų metų pradžioje yra peržiūrimas ir atnaujinamas remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis.

35. Vidutinė  $i$ -tojo reprezentatyviojo produkto kaina  $\bar{P}_k^{(i)}$  tam tikrame  $k$ -tajame mieste apskaičiuojama taip:

$$\bar{P}_{k,T}^{(i)} = \frac{1}{n} \cdot \sum_{g=1}^n P_{g,k,T}^{(i)} ; \quad \bar{P}_k^{(i)} = \frac{1}{j} \cdot \sum_{T=1}^j \bar{P}_{k,T}^{(i)} ,$$

čia:

$\bar{P}_{k,T}^{(i)}$  –  $i$ -tojo reprezentatyviojo produkto vidutinė kaina  $k$ -tajame mieste  $T$  prekybos tinklo parduotuvėje tam tikru laikotarpiu;

$P_{g,k,T}^{(i)}$  –  $i$ -tojo reprezentatyviojo produkto atskiro  $g$  gamintojo kaina  $k$ -tajame mieste  $T$  prekybos tinklo parduotuvėje tam tikru laikotarpiu;

(i) – produktas;

$k$  – miestas;

$T$  – prekybos tinklo parduotuvė;

$n$  –  $i$ -tojo reprezentatyviojo produkto registravimo kainų skaičius  $k$ -tajame mieste  $T$  prekybos tinklo parduotuvėje;

$g$  – atskiras gamintojas;

$j$  – tiriamų prekybos tinklų parduotuvių skaičius  $k$ -tajame mieste.

36. Vidutinė  $i$ -tojo reprezentatyviojo produkto kaina  $\bar{P}_T^{(i)}$  tam tikro  $T$  prekybos tinklo parduotuvėse (visuose tiriamuose miestuose) apskaičiuojama pagal formulę:

$$\bar{P}_T^{(i)} = \frac{1}{\sum_{k=1}^m C_k} \cdot \sum_{k=1}^m \bar{P}_{k,T}^{(i)} \cdot C_k ,$$

čia:

$m$  – miestų skaičius;



$C_k$  –  $k$ -tojo miesto gyventojų skaičiaus lyginamoji dalis nuo Lietuvos bendrojo gyventojų skaičiaus einamųjų metų sausio 1 d.

37. Vidutinė  $i$ -tojo reprezentatyviojo produkto kaina Lietuvoje  $\bar{P}_{LT}^{(i)}$  apskaičiuojama pagal formulę:

$$\bar{P}_{LT}^{(i)} = \frac{1}{\sum_{k=1}^m C_k} \cdot \sum_{k=1}^m \bar{P}_k^{(i)} \cdot C_k.$$

38. Turint informaciją apie tam tikrų produktų pardavimo apyvartas arba užimamą rinkos dalį, vidutinei produkto kainai skaičiuoti naudojamas aritmetinio svertinio vidurkio skaičiavimo metodas, svoriu laikant atitinkamų gaminių apyvartą arba užimamą rinkos dalį Lietuvoje.

## **XII SKYRIUS NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS**

39. Statistiniams duomenims įvesti ir apdoroti naudojama IDIS, sukurta ORACLE RDBVS pagrindu.

## **XIII SKYRIUS NAUDOTOJAMS PATEIKIAMAI REZULTATAI**

40. Taisyklių 6.1 papunktyje nustatytos ir kitos LŽŪMPRIS kaupiamos statistinės informacijos pagrindu parengta statistinė informacija skelbiama informaciniame portale [www.produktukainos.lt](http://www.produktukainos.lt), kuriame informacijos naudotojai gali savarankiškai:

- 40.1. pasirinkti laikotarpį maisto produktų krepšelio kainos pokyčiui nustatyti;
- 40.2. pasirinkti vieną ar kelis produktus iš pateiktų produktų sąrašo, išnagrinėti jų vidutines kainas ir jų pokytį pasirinktu tiriamuoju laikotarpiu;
- 40.3. pasirinkti produktų rinkos segmentą ir atitinkamus jo elementus: žaliavos supirkimo (vidutinė kaina be PVM), gamintojo (vidutinė kaina be PVM), mažmenininko – DPT (vidutinė kaina su PVM, be nuolaidų, su nuolaidomis (akcinė)), pagal DPT (vadovaujantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 1 punkto reikalavimu), DPT privačių prekių ženklų, kitų gamintojų prekės ženklų, ir išnagrinėti vidutines kainas ir jų pokytį pasirinktu tiriamuoju laikotarpiu;
- 40.4. gauti statistinę informaciją apie kainas vaizdine ar kita tinkama nagrinėti forma (pvz., Excel (.csv) formatu);

41. Taisyklių 6.1 papunktyje nustatyti statistiniai tyrimo duomenys atnaujinami LŽŪMPRIS duomenų bazėje ne vėliau kaip iki kitos savaitės pirmosios darbo dienos 16 val.

42. Taisyklių 6.1 papunktyje nustatytų statistinių duomenų pagrindu rengiamos analitinės apžvalgos ir skelbiamos informaciniame portale [www.produktukainos.lt](http://www.produktukainos.lt), portale [www.vic.lt](http://www.vic.lt), oficialiajame dvisavaitiniame informaciniame statistiniame leidinyje „Agro RINKA“ ir pusmetiniame leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“.

#### **XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

43. Duomenų tvarkytojas kiekvienų metų pabaigoje peržiūri metodiką ir produktų sąrašą, atsižvelgdamas į metų tyrimo statistinius duomenis, siūlo pakeitimus.

44. Duomenų tvarkytojas privalo užtikrinti statistinių duomenų konfidencialumą, tvarkyti jų apskaitą ir statistinius duomenis saugoti, kaip nurodyta tyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

---

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2011 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-941  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2018 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 3D- 776  
redakcija)

## **ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ KAIMO VIETОВIŲ PARDUOTUVĖSE STATISTINIO TYRIMO METODIKA**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų kaimo vietovių parduotuvėse tyrimo metodika (toliau – metodika) nustato statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų kaimo vietovių parduotuvėse atlikimo metodus, tiriamojo objekto elementų aprėpties, vertinamųjų parametrų, statistinių duomenų registravimo, tvarkymo ir apdorojimo, statistinių duomenų šaltinių, tyrimo periodiškumo, tyrimo vietos ir jų atrankos, statistinių duomenų administracinės patikros, statistinių rodiklių skaičiavimo, naudojamų kompiuterinių programų ir rezultatų naudotojams pateikimo tvarką.

### **II SKYRIUS TYRIMO TIKSLAS**

2. Tyrimo tikslas – nustatyti mėnesines vidutines žemės ūkio ir maisto produktų kainas kaimo vietovių parduotuvėse ir apibendrintą statistinę informaciją pateikti naudotojams. Tyrimo statistiniai duomenys reikalingi rengti statistinę informaciją ir teikti ją naudotojams bei sukurti informacinę aplinką žemės ūkio ir maisto produktų rinkos dalyviams, valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms ir kitiems informacijos naudotojams mažmeninės rinkos stebėsenos, analizės ir prognozės funkcijoms vykdyti.

### **III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI**

3. Metodikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

3.1. **LŽŪMPRIS valdytojas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.2. **LŽŪMPRIS** – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema.

3.3. **Reprezentatyvioji kaimo vietovės parduotuvė** – vienoje iš didžiųjų Lietuvos apskričių miesteliuose (didžiosiose gyvenvietėse) esanti parduotuvė, atrinkta žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistiniam tyrimui atlikti.

3.4. **Reprezentatyvusis žemės ūkio arba maisto produktas** (toliau – reprezentatyvusis produktas) – kainų tyrimui atrinktas žemės ūkio arba maisto produktas, kurio vertės arba vartojimo išlaidų jam įsigyti dalis bendrose išlaidose yra didelė, o kainų pokytis – artimas bendrajam produktų kainų pokyčiui. Reprezentatyviusius produktus atrinka statistinių duomenų tvarkytojas ir jų sąrašą suderina su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu.

3.5. **Statistinių duomenų tvarkytojas** (toliau – duomenų tvarkytojas) – valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

3.6. **Tyrėjas** – duomenų tvarkytojo darbuotojas, renkantis statistinius duomenis kaimo vietovių parduotuvėse apie žemės ūkio ir maisto produktų mažmenines kainas.

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

3.7. **Vidutinė mažmeninė žemės ūkio arba maisto produkto kaina kaimo vietovių parduotuvėse** (toliau – vidutinė produkto kaina) – vidutinė pasirinkto žemės ūkio arba maisto produkto kainos tam tikru laikotarpiu reikšmė, gaunama skaičiuojant reprezentatyviosiose kaimo vietovių parduotuvėse užregistruotų tų pačių arba panašių žemės ūkio arba maisto produktų vidutinių kainų aritmetinį vidurkį.

## IV SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS

4. Tyrimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 10 ir 12 straipsniai ir Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

## V SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

5. Tyrime naudojamas Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius, 1999 m. versija (*Classification of Individual Consumption by Purpose, 1999* – COICOP 1999), paskelbtas Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje [osp.stat.gov.lt](http://osp.stat.gov.lt) → Klasifikatoriai.

## VI SKYRIUS TIRIAMOJI VISUMA, ELEMENTŲ APRĖPTIS

6. Geografinė tyrimo taikymo aprėptis – 7 Lietuvoje daugiausia gyventojų turinčios Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir Alytaus apskrityse esančios kaimo vietovės, atrinktos siekiant reprezentuoti visą šalį.

7. Tyrimo vietos vienetų aprėptis – ne mažiau kaip 3 iš žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintų Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 6 punkte nurodytų apskričių atrinktos mažmeninės kaimo vietovių maisto produktų parduotuvės, išskyrus didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų UAB „Maxima LT“, UAB „Rimi Lietuva“, UAB „IKI Lietuva“, UAB „Norfos mažmena“, UAB „Lidl Lietuva“ parduotuves.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

8. Tiriamųjų produktų aprėptis – produktai, kuriuos vartotojai įsigyja Lietuvos teritorijoje tiesiogiai vartojimo poreikiams tenkinti. Atrenkami būtiniausio vartojimo bei kiti reprezentatyvieji produktai pagal klases:

- 8.1. duona ir grūdų produktai (01.1.1);
- 8.2. mėsa (01.1.2);
- 8.3. žuvis (01.1.3);
- 8.4. pienas, sūris ir kiaušiniai (01.1.4);
- 8.5. aliejai ir riebalai (01.1.5);
- 8.6. vaisiai (01.1.6);
- 8.7. daržovės (01.1.7);
- 8.8. cukrus, uogienė, medus, šokoladas ir saldumynai (01.1.8);
- 8.9. prie metodikos 8.1–8.8 papunkčių nepriskirti maisto produktai (01.1.9);
- 8.10. nealkoholiniai gėrimai (01.2).

9. Produktų sąrašas kasmet peržiūrimas ir derinamas su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu.

10. Tiriamos faktinės produktų mažmeninės kainos, kuriomis produktus įsigyja vartotojai, įskaitant visus mokesčius.

11. Surinktų duomenų pagrindu skaičiuojamos vidutinės mažmeninės žemės ūkio ir maisto produktų kainos šalies mastu.

12. Tyrimo periodiškumas – kartas per mėnesį.

## **VII SKYRIUS TAIKOMI METODAI**

13. Tyrimui taikomas tikslinės atrankos metodas.

14. Tiriamos iš 7 daugiausia gyventojų turinčių Lietuvos apskričių: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir Alytaus tikslinės atrankos metodu atrinktos kaimo vietovės.

15. Reprezentatyviųjų kaimo vietovių parduotuvių atranka atliekama taikant tikslinės atrankos metodą – iš kiekvienos tiriamosios apskrities atrenkama ne mažiau kaip po 3 reprezentatyvias kaimo vietovių parduotuves.

16. Reprezentatyviųjų kaimo vietovių parduotuvių atranką vykdo duomenų tvarkytojas ir yra atsakingas už jų stebėseną, analizę, o esant poreikiui – keitimą.

17. Atrenkant reprezentatyvius produktus siekiama, kad šie produktai kuo išsamiau reprezentuotų būtiniausius žemės ūkio ir maisto produktus, būtų randami visose tiriamose kaimo vietovių parduotuvėse. Duomenų tvarkytojas sudaro, derina su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu ir tvirtina reprezentatyviųjų žemės ūkio arba maisto produktų, tiriamų kaimo vietovių parduotuvėse, sąrašą (toliau – produktų sąrašas) su jų aprašymu, bendrą visoms apskritims ir visoms kaimo vietovių parduotuvėms.

18. Pagal produkto aprašymą tyrėjai produktų kainoms registruoti kaimo vietovių parduotuvėse atrenka ne mažiau kaip 3 (jei yra galimybė) atskirų gamintojų (Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale vartojamas pavadinimas „atvejis“) konkrečius produktus.

19. Atrinkti produktai turi atitikti produkto aprašymus, esančius produktų sąraše ir tenkinti šiuos reikalavimus:

19.1. būti prieinami vidutiniam vartotojui, t. y. tyrimui negali būti atrenkami patys brangiausi arba patys pigiausi produktai;

19.2. reikalaujama kiekvieną mėnesį registruoti to paties produkto (to paties gamintojo, sudėties, svorio, dydžio, kokybės ir pan.) kainas.

## **VIII SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS**

20. Statistinių duomenų šaltinis – tyrimas. Tyrimą atlieka duomenų tvarkytojas pagal duomenų tvarkytojo patvirtintą reprezentatyviųjų produktų sąrašą, suderintą su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu. Tyrimo statistinius duomenis tyrėjai registruoja Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale (Taisyklių 1 priedas).

21. Produktų kainos registruojamos iki einamojo mėnesio 17 d. kiekvienoje Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir Alytaus apskrityje, atrenkant ne mažiau kaip po 3 kaimo vietovių parduotuves.

22. Registruoti produktų kainas tyrėjai turi pagal duomenų tvarkytojo patvirtintą produktų sąrašą.

23. Atliekant tyrimą neregistruojamos maisto produktų trumpalaikės (iki 1 savaitės trukmės) akcijos metu kainos su nuolaidomis.

24. Tyrimo metu to paties produkto vidutinei kainai nustatyti reikia registruoti ne mažiau kaip po 3 tiriamojo produkto skirtingų gamintojų kainas toje pačioje parduotuvėje (jeigu yra galimybė), atitinkančias nustatytas produkto specifikacijas, tūrio, svorio ir fasuotės aprašymus.

25. Jeigu produktų sąrašė nurodyto nustatytų aprašymų (tūrio, svorio bei kitų) fasuotės produkto parduotuvėje nėra, reikia registruoti to produkto artimiausios pagal tūrį arba svorį fasuotės kainą ir ją perskaičiuoti į šiame sąrašė nurodyto tūrio arba svorio vieneto kainą.

## **IX SKYRIUS**

### **STATISTINIŲ DUOMENŲ KOKYBĖS KONTROLĖ, NEATITIKČIŲ REGISTRAVIMAS**

26. Tyrimo statistinių duomenų kokybė užtikrinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 3D-754 „Dėl Valstybės Įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro administruojamų informacinių sistemų ir registrų tvarkytojų informacijos saugos funkcijų nustatymo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54 „Dėl Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo tvirtinimo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodikos tvirtinimo“ ir Taisyklėmis.

27. Tyrimo ir statistinių duomenų registravimo proceso kokybei užtikrinti turi būti naudojamos šios priemonės:

27.1. pritaikytos statistinių duomenų registravimo elektroninės arba popierinės formos;

27.2. tyrime konkrečioje kaimo vietovės parduotuvėje turi dalyvauti 2 tyrėjai;

27.3. tyrėjai užduočiai atlikti skiriami rotacijos principu.

28. Tyrėjai duomenis įveda į LŽŪMPRIS duomenų bazę (toliau – DB), naudodami interaktyvią duomenų įvesties sistemą (toliau – IDIS).

29. Statistinių duomenų įvedimas kontroliuojamas naudojant programą, kuri juos įvedant atlieka klaidų paiešką. Tikrinami reikšmių loginiai ryšiai, aritmetinės klaidos, statistiniai duomenys lyginami su ankstesnio laikotarpio statistiniais duomenimis.

30. Tyrėjų grupės vadovas atlieka duomenų įvedimo į DB proceso kokybės stebėseną ir tvirtina tyrimo duomenis.

31. Kainų registravimo ir duomenų įvedimo į LŽŪMPRIS DB procesų reikšmingos neatitiktys, koregavimo ir prevenciniai veiksmai registruojami Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų ir kilmės neatitikčių registravimo žurnale (Taisyklių 3 priedas).

## **X SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS**

32. Duomenų tvarkytojas užtikrina tyrėjų registruojamų statistinių duomenų konfidencialumą ir vientisumą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos standarto LST ISO/IEC 27001 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai, (OL 2017 L 171, p. 113), VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. Nr. 1V-124 įsakymu „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“ ir kitais ŽŪIKVC dokumentais, reglamentuojančiais informacijos konfidencialumą ir vientisumą.

## **XI SKYRIUS STATISTINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO FORMULĖS IR JŲ PAAIŠKINIMAI**

33. Remiantis tyrimo statistiniais duomenimis apskaičiuojama mažmeninė tiriamųjų produktų vidutinė kaina Lietuvos reprezentatyviosiose kaimo vietovių parduotuvėse, taikant aritmetinio vidurkio kainos skaičiavimo metodą.

34. Vidutinė  $i$ -tojo produkto kaina Lietuvoje  $\bar{P}_{LT}^{(i)}$  apskaičiuojama pagal formulę:



$$\bar{P}_{LT}^{(i)} = \frac{1}{m} \cdot \sum_{j=1}^m P_j^{(i)},$$

čia:

$P_j^{(i)}$  –  $i$ -ojo produkto kaina  $j$ -toje parduotuvėje tyrimo metu;

$m$  – kaimo vietovių parduotuvių skaičius tyrimo metu.

## **XII SKYRIUS NAUDOJAMOS KOMPIUTERINĖS PROGRAMOS**

35. Statistiniams duomenims įvesti ir apdoroti naudojama IDIS, sukurta ORACLE RDBVS pagrindu.

## **XIII SKYRIUS NAUDOTOJAMS PATEIKIAMİ REZULTATAI**

36. Taisyklių 6.2 papunktyje nustatytų statistinių duomenų pagrindu rengiama statistinė informacija ir analitinės apžvalgos yra skelbiamos informaciniame portale [www.produktukainos.lt](http://www.produktukainos.lt), portale [www.vic.lt](http://www.vic.lt), oficialiajame dvisavaitiniame informaciniame statistiniame leidinyje „Agro RINKA“ ir pusmetiniame leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“.

## **XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

37. Kiekvienų metų pabaigoje metodika ir produktų sąrašas peržiūrimi duomenų tvarkytojo, atsižvelgiant į metų tyrimo statistinius duomenis, ir, jeigu būtina, siūlomi pakeitimai.

38. Duomenų tvarkytojas privalo užtikrinti statistinių duomenų konfidencialumą, tvarkyti jų apskaitą ir statistinius duomenis saugoti, kaip nurodyta tyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

---

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2011 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-941  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2018 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 3D-776  
redakcija)

## **ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ MAŽMENINIŲ KAINŲ BEI ŪKINIŲ GYVŪNŲ KAINŲ TURGAVIETĖSE STATISTINIO TYRIMO METODIKA**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų turgavietėse tyrimo metodika (toliau – metodika) nustato statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų turgavietėse atlikimo metodus, tiriamojo objekto elementų aprėpties, vertinamųjų parametų, statistinių duomenų registravimo, tvarkymo ir apdorojimo, statistinių duomenų šaltinių, tyrimo periodiškumo, tyrimo vietos ir jų atrankos, statistinių duomenų administracinės patikros, statistinių rodiklių skaičiavimo, naudojamų kompiuterinių programų ir rezultatų naudotojams pateikimo tvarką.

### **II SKYRIUS TYRIMO TIKSLAS**

2. Tyrimo tikslas – nustatyti mėnesines vidutines žemės ūkio ir maisto produktų mažmenines kainas bei ūkinių gyvūnų kainas turgavietėse ir apibendrintą statistinę informaciją pateikti naudotojams bei sukurti informacinę aplinką žemės ūkio ir maisto produktų rinkos dalyviams, valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms ir kitiems informacijos naudotojams mažmeninės rinkos stebėsenos, analizės ir prognozės funkcijoms vykdyti.

### **III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI**

3. Metodikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

3.1. **LŽŪMPRIS valdytojas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.2. **LŽŪMPRIS** – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema

3.3. **Reprezentatyvioji žemės ūkio ir maisto produktų turgavietė** – viename iš didžiųjų Lietuvos miestų ar jo regiono centre esanti turgavietė, atrinkta pagal užimtumą,

apyvartą ir produktų asortimentą žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų statistiniam tyrimui atlikti.

**3.4. Reprezentatyvioji ūkinių gyvūnų ir žemės ūkio produktų turgavietė** – vienoje iš didžiųjų Lietuvos apskričių esanti turgavietė, atrinkta ūkinių gyvūnų ir grūdų kainų turgavietėse tyrimui atlikti.

**3.5. Reprezentatyvusis žemės ūkio arba maisto produktas** (toliau – reprezentatyvusis produktas) – kainų tyrimui atrinktas žemės ūkio arba maisto produktas, kurio vertės arba vartojimo išlaidų jam įsigyti dalis bendrose išlaidose yra didelė, o kainų pokytis – artimas bendrajam produktų kainų pokyčiui. Reprezentatyviusius produktus atrinka duomenų tvarkytojas ir jų sąrašus suderina su LŽŪMPRIIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu.

**3.6. Statistinių duomenų tvarkytojas** (toliau – duomenų tvarkytojas) – valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

**3.7. Tyrėjas** – duomenų tvarkytojo darbuotojas, renkantis statistinius duomenis turgavietėse apie žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainas.

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

**3.8. Turgavietė** (vadinamasis ūkininkų turgelis) (toliau – ūkininkų turgavietė) – teritorijų planavimo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka prekybos veiklai suformuota lauko teritorija, pritaikyta prekybai nuo laikinųjų prekybos įrenginių (prekystalių, vežimėlių), iš automobilių, stoginėse, paviljonuose ir kituose joje pastatytuose statiniuose (įskaitant laikinus), kurioje nuolat arba tam tikromis savaitės dienomis fiziniai ir juridiniai asmenys, sumokėję turgavietės administratoriaus nustatytą mokestį, parduoda žemės ūkio ir maisto produktus, gyvus gyvūnus, miško gėrybes, augalus ir kitas ne maisto prekes.

**3.9. Vidutinė mažmeninė žemės ūkio arba maisto produkto kaina turgavietėse** (toliau – vidutinė kaina) – vidutinė pasirinkto žemės ūkio arba maisto produkto kainos tam tikru laikotarpiu reikšmė, gaunama skaičiuojant reprezentatyviosiose žemės ūkio ir maisto produktų turgavietėse užregistruotų tų pačių arba panašių žemės ūkio arba maisto produktų vidutinių kainų aritmetinį vidurkį.

**3.10. Vidutinė ūkinio gyvūno kaina turgavietėse** – vidutinė pasirinkto ūkinio gyvūno kainos tam tikru laikotarpiu reikšmė, gaunama skaičiuojant reprezentatyviosiose ūkinių gyvūnų ir žemės ūkio produktų turgavietėse užregistruotų tų pačių arba panašių ūkinių gyvūnų vidutinių kainų aritmetinį vidurkį.

## IV SKYRIUS

## TEISINIS PAGRINDAS

4. Tyrimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 10 ir 12 straipsniai, Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ ir Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklės (toliau – Taisyklės).

## V SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI

5. Tyrime naudojamas Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius, 1999 m. versija (*Classification of Individual Consumption by Purpose, 1999* – COICOP 1999), paskelbtas Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje [osp.stat.gov.lt](http://osp.stat.gov.lt) → Klasifikatoriai.

## VI SKYRIUS TIRIAMOJI VISUMA, ELEMENTŲ APRĖPTIS

6. Geografinė tyrimo taikymo aprėptis – Lietuvos 7 daugiausia gyventojų turinčios Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir Alytaus apskritys, atrinktos siekiant reprezentuoti visą šalį.

7. Tyrimo vietos vienetų aprėptis – ne mažiau kaip po 1 ūkinių gyvūnų, 3 žemės ūkio ir (arba) maisto produktų bei 1 ūkininkų turgavietę (jei yra tyrimo metu veikianti turgavietė), esančias 6 punkte išvardytose apskrityse, kurių užimtumas ir apyvarta pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis yra didžiausi.

8. Tiriamųjų produktų aprėptis – produktai, kuriuos vartotojai įsigyja šalies teritorijoje tiesiogiai vartojimo ir ūkinės veiklos poreikiams patenkinti. Atrenkami būtiniausio vartojimo ir kiti reprezentatyvieji produktai, pagal klases:

- 8.1. duona ir grūdų produktai (01.1.1);
- 8.2. mėsa (01.1.2);
- 8.3. žuvis (01.1.3);
- 8.4. pienas, sūris ir kiaušiniai (01.1.4);
- 8.5. aliejai ir riebalai (01.1.5);
- 8.6. vaisiai (01.1.6);
- 8.7. daržovės (01.1.7);

8.8. cukrus, uogienė, medus, šokoladas ir saldumynai (01.1.8);

8.9. prie metodikos 8.1–8.8 papunkčių nepriskirti maisto produktai (01.1.9);

9. Tiriamųjų ūkinių gyvūnų aprėptis – ūkiniai gyvūnai, kuriuos vartotojai įsigyja šalies turgavietėse tiesiogiai ūkinės veiklos ir vartojimo poreikiams patenkinti.

10. Produktų sąrašas kasmet peržiūrimas ir derinamas su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu.

11. Tiriamos faktinės mažmeninės produktų bei ūkinių gyvūnų kainos, kuriomis juos įsigyja vartotojai.

12. Surinktų duomenų pagrindu skaičiuojamos vidutinės mažmeninės žemės ūkio ir maisto produktų kainos šalies mastu.

13. Tyrimo periodiškumas – kartas per mėnesį.

## **VII SKYRIUS TAIKOMI METODAI**

14. Tyrimui taikomas tikslinės atrankos metodas.

15. Reprezentatyviųjų turgaviečių atranką vykdo duomenų tvarkytojas, jis yra atsakingas už jų stebėseną, analizę, o esant poreikiui – keitimą.

16. Atrenkant reprezentatyvius ūkinius gyvūnus ir žemės ūkio produktus siekiama, kad jie kuo išsamiau reprezentuotų būtiniausius ūkinius gyvūnus bei žemės ūkio ir maisto produktus, būtų randami visose tiriamose turgavietėse. Duomenų tvarkytojas sudaro, derina su LŽŪMPRIS valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu ir tvirtina reprezentatyviųjų ūkinių gyvūnų ir žemės ūkio produktų sąrašą (toliau – produktų sąrašas) su jų aprašymu, bendrą visoms apskritims ir visoms turgavietėms.

17. Pagal aprašymą tyrėjai atrenka ne mažiau kaip 3 (jei yra galimybė) atskirų žemės ūkio veiklos subjektų (Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale vartojamas pavadinimas „atvejis“) konkrečius ūkinius gyvūnus bei žemės ūkio ir maisto produktus.

18. Atrinkti produktai ir ūkiniai gyvūnai turi atitikti produkto aprašymus, nurodytus tiriamų ūkinių gyvūnų, žemės ūkio ir maisto produktų turgavietėse, sąraše.

## **VIII SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS**

19. Statistinių duomenų šaltinis – tyrimas. Duomenų tvarkytojas tyrimą atlieka reprezentatyviosiose žemės ūkio ir maisto produktų turgavietėse ir reprezentatyviosiose ūkinių gyvūnų ir žemės ūkio produktų turgavietėse (toliau – reprezentatyviosios turgavietės) pagal duomenų tvarkytojo patvirtintą reprezentatyviųjų ūkinių gyvūnų ir žemės ūkio produktų su jų aprašymu sąrašą, bendrą visoms apskrityms ir visoms turgavietėms, suderintą su LŽŪMPRIŠ valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu. Tyrimo duomenis tyrėjai registruoja Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale (Taisyklių 1 priedas). Ūkinių gyvūnų ir žemės ūkio ir maisto produktų kainų, kuriomis žemės ūkio veiklos subjektas parduoda ūkinius gyvūnus (auginti), tyrimui gali būti naudojami ir kiti papildomi informacijos šaltiniai, pvz., specializuoti elektroniniai ir spausdintiniai leidiniai, interneto svetainės ir kiti šaltiniai.

20. Kainos registruojamos einamojo mėnesio pirmąjį ir antrąjį savaitgalį (šeštadienį).

21. Kainos registruojamos metodikos 6 punkte išvardytų apskričių atrinktose turgavietėse:

21.1. kiekvienoje apskrityje, ne mažiau kaip vienoje reprezentatyviojoje ūkinių gyvūnų ir žemės ūkio produktų turgavietėje, duomenis registruojant Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale (Taisyklių 1 priedas);

21.2. kiekvienoje apskrityje, ne mažiau kaip vienoje reprezentatyviojoje žemės ūkio ir maisto produktų turgavietėje, duomenis registruojant Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnale (Taisyklių 1 priedas).

22. Reprezentatyviosios turgavietės atrenkamos remiantis Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus tvirtinama Mažmeninės prekių apyvartos turgavietėse ketvirtinio statistinio tyrimo metodika ir Prekybos turgavietėse statistine ataskaita PR-02 (ketvirtinė).

23. Registruodami kainas tyrėjai turi pildyti Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų ir ūkinių gyvūnų kainų registravimo žurnalą (Taisyklių 1 priedas).

24. Tyrimo metu to paties produkto ar ūkinio gyvūno vidutinei kainai nustatyti reikia registruoti ne mažiau kaip tris toje pačioje turgavietėje parduodamo to paties produkto ar ūkinio gyvūno kainas (jei yra galimybė), atitinkančias nustatytas produkto specifikacijas, tūrio, svorio ir fasuotės aprašymus.

## IX SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ KOKYBĖS KONTROLĖ, NEATITIKČIŲ REGISTRAVIMAS

25. Tyrimo statistinių duomenų kokybė užtikrinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 3D-754 „Dėl Valstybės Įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro administruojamų informacinių sistemų ir registrų tvarkytojų informacijos saugos funkcijų nustatymo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54 „Dėl Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo tvirtinimo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodikos tvirtinimo“ ir Taisyklėmis.

26. Tyrimo ir statistinių duomenų registravimo proceso kokybei užtikrinti turi būti naudojamos šios priemonės:

26.1. pritaikytos statistinių duomenų registravimo elektroninės arba popierinės formos;

26.2. tyrime konkrečioje turgavietėje turi dalyvauti 2 tyrėjai;

26.3. tyrėjai užduočiai atlikti skiriami rotacijos principu.

27. Tyrėjai statistinius duomenis įveda į LŽŪMPRIS duomenų bazę (toliau – DB), naudodami interaktyvią duomenų įvesties sistemą (toliau – IDIS).

28. Statistinių duomenų įvedimas kontroliuojamas naudojant programą, kuri juos įvedant atlieka klaidų paiešką. Tikrinami reikšmių loginiai ryšiai, aritmetinės klaidos, statistiniai duomenys lyginami su ankstesnio laikotarpio statistiniais duomenimis.

29. Tyrėjų grupės vadovas atlieka duomenų įvedimo į DB proceso kokybės stebėseną ir tvirtina tyrimo statistinius duomenis.

30. Kainų registravimo ir duomenų įvedimo į LŽŪMPRIS DB procesų reikšmingos neatitiktys, koregavimo ir prevenciniai veiksmai registruojami Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų ir kilmės neatitikčių registravimo žurnale (Taisyklių 3 priedas).

## **X SKYRIUS**

### **STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO**

### **UŽTIKRINIMAS**

31. Duomenų tvarkytojas užtikrina tyrėjų registruojamų statistinių duomenų konfidencialumą ir vientisumą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos standartu LST ISO/IEC 27001, 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai (OL 2017 L 171, p. 113), VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1V-124 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“ ir kitais ŽŪIKVC dokumentais, reglamentuojančiais informacijos konfidencialumą ir vientisumą.

## **XI SKYRIUS**

### **STATISTINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO FORMULĖS IR JŲ PAAIŠKINIMAI**

32. Remiantis tyrimo statistiniais duomenimis, apskaičiuojamos mažmeninės žemės ūkio ir maisto produktų bei ūkinių gyvūnų vidutinės kainos turgavietėse, taikant aritmetinio vidurkio kainos skaičiavimo metodą.

33. Vidutinė  $i$ -tojo produkto ar ūkinio gyvūno kaina turgavietėse  $\bar{P}_{LT}^{(i)}$  apskaičiuojama pagal formulę:

$$\bar{P}_{LT}^{(i)} = \frac{1}{m} \cdot \sum_{j=1}^m P_j^{(i)},$$

čia:

$P_j^{(i)}$  –  $i$ -jo produkto ar ūkinio gyvūno kaina  $j$ -toje turgavietėje tyrimo metu;

$m$  – turgaviečių skaičius tyrimo metu.

## **XII SKYRIUS**

### **NAUDOJAMOS KOMPIUTERIŲ PROGRAMOS**

34. Statistiniams duomenims įvesti ir apdoroti naudojama IDIS, sukurta ORACLE RDBVS pagrindu.

## **XIII SKYRIUS**

### **NAUDOTOJAMS PATEIKIAMAI REZULTATAI**

35. Taisyklių 6.3 papunktyje nustatytų statistinių duomenų pagrindu rengiama statistinė informacija ir analitinės apžvalgos skelbiamos informaciniame portale [www.produktukainos.lt](http://www.produktukainos.lt), portale [www.vic.lt](http://www.vic.lt), oficialiajame dvisavaitiniame informaciniame



statistiniame leidinyje „Agro RINKA“ ir pusmetiniame leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“.

## **XIX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

36. Kiekvienų metų pabaigoje metodika ir Reprezentatyviųjų žemės ūkio arba maisto produktų bei ūkinių gyvūnų sąrašas peržiūrimas duomenų tvarkytojo, atsižvelgiant į metų tyrimo statistinius duomenis, ir, jeigu būtina, siūlomi pakeitimai.

37. Duomenų tvarkytojas privalo užtikrinti statistinių duomenų konfidencialumą, tvarkyti jų apskaitą ir statistinius duomenis saugoti, kaip nurodyta tyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

---

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio  
ministro 2011 m. gruodžio 27 d. įsakymu  
Nr. 3D-941  
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2018 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. 3D-776  
redakcija)

## **PREKYBOS TINKLŲ PARDUOTUVĖSE PARDUODAMŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ KILMĖS STATISTINIO TYRIMO METODIKA**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės statistinio tyrimo metodika (toliau – metodika) nustato žemės ūkio ir maisto produktų kilmės statistinio tyrimo (toliau – tyrimas) atlikimo metodus, tiriamojo objekto elementų aprėpties, vertinamųjų parametrų, statistinių duomenų surinkimo, tvarkymo ir apdorojimo, statistinių duomenų šaltinių, tyrimo periodiškumo, tyrimo vietų ir jų atrankos, statistinių duomenų administracinės patikros, statistinių rodiklių skaičiavimo, naudojamų kompiuterinių programų ir rezultatų naudotojams pateikimo tvarką.

### **II SKYRIUS TYRIMO TIKSLAS**

2. Tyrimo tikslas – du kartus per metus nustatyti reprezentatyviųjų žemės ūkio ir maisto produktų grupių kilmės pokyčius didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų parduotuvėse ir apibendrintą statistinę informaciją pateikti naudotojams bei sukurti informacinę aplinką žemės ūkio ir maisto produktų rinkos dalyviams, valstybės valdymo ir savivaldos institucijoms ir kitiems informacijos naudotojams mažmeninės rinkos stebėsenos, analizės ir prognozės funkcijoms vykdyti.

### **III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI**

3. Metodikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

3.1. **LŽŪMPRIS valdytojas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.2. **LŽŪMPRIS** – Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema.

3.3. **Produkto kilmė** – kaip nurodyta reglamento (ES) Nr. 952/2013 60 straipsnyje.

**3.4. Reprezentatyvioji prekybos tinklo parduotuvė** – kainų tyrimui atrinkta vieno iš didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų Lietuvoje (UAB „Maxima LT“, UAB „Rimi Lietuva“, UAB „IKI Lietuva“, UAB „Norfos mažmena“, UAB „Lidl Lietuva“) valdoma parduotuvė, kurioje vyksta savitarnos prekyba plataus asortimento maisto ir ne maisto produktais.

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

**3.5. Reprezentatyviųjų žemės ūkio arba maisto produktų grupė** (toliau – reprezentatyviųjų produktų grupė) – prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės tyrimui atrinkti tam tikros rūšies reprezentatyvieji žemės ūkio arba maisto produktai.

**3.6. Statistinių duomenų tvarkytojas** (toliau – duomenų tvarkytojas) – valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

**3.7. Tyrėjas** – duomenų tvarkytojo darbuotojas, atliekantis prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės statistinį tyrimą.

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

## **IV SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS**

4. Tyrimą reglamentuoja šie teisės aktai:

4.1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 10 ir 12 straipsniai;

4.2. Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“;

4.3. Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 4 straipsnis;

4.4. 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/2283, 9 ir 26 straipsniai, nustatantys bendruosius maisto produktų ženklinimo reikalavimus;

4.5. 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1760/2000, nustatantis galvijų identifikavimo bei registravimo sistemą, reglamentuojantis jautienos bei jos produktų ženklinimą ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 820/97, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/429;

4.6. 2013 m. gruodžio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1337/2013, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 taikymo taisyklės, susijusios su šviežios, atšaldytos ir užšaldytos kiaulienos, avienos, ožkienos ir paukštienos kilmės šalies arba kilmės vietos nuorodomis;

4.7. 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 60 straipsnis, apibrėžiantis kilmės įgijimą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

## **V SKYRIUS TAIKOMI KLASIFIKATORIAI**

5. Tyrime naudojamas:

5.1. Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius, 1999 m. versija (*Classification of Individual Consumption by Purpose, 1999 – COICOP 1999*), paskelbtas Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje [osp.stat.gov.lt](http://osp.stat.gov.lt) → Klasifikatoriai.

5.2. Produktai skirstomi pagal Lietuvos ir kitų valstybių kilmę.

## **VI SKYRIUS TIRIAMOJI VISUMA, ELEMENTŲ APRĖPTIS**

6. Geografinė tyrimo taikymo aprėptis – Lietuvos 7 didžiųjų apskričių miestai (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Marijampolė ir Alytus), atrinkti siekiant reprezentuoti visą šalį.

7. Tyrimo vienetų aprėptis – 5 didžiųjų prekybos tinklų (UAB „Maxima LT“, UAB „Rimi Lietuva“, UAB „IKI Lietuva“, UAB „Norfos mažmena“, UAB „Lidl Lietuva“) parduotuvės, atrinktos dėl jose esančio plataus reprezentatyviųjų produktų grupės asortimento.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

8. Tiriamųjų reprezentatyviųjų produktų grupių aprėptis – žemės ūkio ir maisto produktai pagal COICOP 1999 klases:

- 8.1. mėsa (01.1.2);
- 8.2. pienas, sūris ir kiaušiniai (01.1.4);
- 8.3. daržovės (01.1.7).

9. Tiriamųjų produktų aprėptis reprezentatyviųjų produktų grupėje – žemės ūkio ir maisto produktai, kuriuos vartotojai įsigyja šalies teritorijoje tiesiogiai vartojimo poreikiams patenkinti, nustatytoje produktų grupėje, prekybos tinklo parduotuvėje, nepriklausomai nuo produktų sudėties, pakuotės bei kitų charakteristikų.

10. Tirama žemės ūkio produktų ar žaliavos, iš kurios produktas pagamintas, reprezentatyviosios grupės kilmė atskirose prekybos tinklų parduotuvėse.

11. Produkto ar žaliavos, iš kurios produktas pagamintas, kilmei nustatyti naudojama informacija, nurodyta parduotuvės lentynoje (etiketėje).

12. Surinktų statistinių duomenų pagrindu skaičiuojama žemės ūkio ir maisto produktų reprezentatyviosios grupės kilmės procentinė dalis atskirose prekybos tinklų parduotuvėse ir žemės ūkio ir maisto produktų reprezentatyviosios grupės kilmės procentinė dalis Lietuvoje.

13. Tyrimo periodiškumas – du kartai per metus.

## **VII SKYRIUS TAIKOMI METODAI**

14. Tyrimui taikomas tikslinės atrankos metodas.

15. Pagal produkto grupės aprašymą tyrėjai prekybos tinklų parduotuvėse tiria nustatytos produktų grupės produktų kilmę, nepriklausomai nuo produktų sudėties, pakuotės, išdėstymo bei kitų charakteristikų ir rengia prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės tyrimo ataskaitas pagal žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintų Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų statistinio tyrimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 2 priede pateiktą formą.

16. Reprezentatyviųjų prekybos tinklų parduotuvių atranką vykdo duomenų tvarkytojas, jis yra atsakingas už jų stebėseną, analizę, o esant poreikiui – keitimą.

## **VIII SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ ŠALTINIAI, DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS**

17. Statistinių duomenų rinkimą ir tvarkymą duomenų tvarkytojas organizuoja pagal duomenų tvarkytojo patvirtintą reprezentatyviųjų produktų grupių sąrašą (toliau – produktų grupių sąrašas), suderintą su LŽŪMPRIŠ valdytoju ir Lietuvos statistikos departamentu. Tyrimo duomenis

tyrėjai registruoja prekybos tinklų parduotuvėse parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų kilmės tyrimo ataskaitoje (Taisyklių 2 priedas).

18. Tyrimas atliekamas 2 kartus per metus: kovo ir spalio mėnesiais, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir Marijampolės miestuose esančiose didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse, nurodytose metodikos 6 punkte.

19. Registruodami statistinius duomenis apie žemės ūkio ir maisto produktų kilmę prekybos tinklų parduotuvėse, tyrėjai turi vadovautis duomenų tvarkytojo patvirtintu reprezentatyviųjų produktų grupių sąrašu.

20. Tyrimui atlikti reikia turėti prekybos tinklo vadovybės išduotą leidimą. Prašymus dėl leidimų išdavimo rengia duomenų tvarkytojas ir kiekvienais metais iki gruodžio 15 d. teikia prekybos tinklo, kuriame numatoma atlikti tyrimą, vadovybei.

## **IX SKYRIUS STATISTINIŲ DUOMENŲ KOKYBĖS KONTROLĖ**

21. Tyrimo statistinių duomenų kokybė užtikrinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-156 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 3D-754 „Dėl Valstybės Įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro administruojamų informacinių sistemų ir registrų tvarkytojų informacijos saugos funkcijų nustatymo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1V-54 „Dėl Statistinių duomenų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinei sistemai teikimo, patikros, tvarkymo, statistinės informacijos rengimo, teikimo Europos Komisijai, Eurostatui bei nacionalinėms institucijoms ir skelbimo procedūros aprašo tvirtinimo“, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2018 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 1V-91 „Dėl Oficialiosios statistinės informacijos rengimo rizikos vertinimo metodikos tvirtinimo“ ir Taisyklėmis.

22. Tyrimo ir statistinių duomenų surinkimo proceso kokybei užtikrinti turi būti naudojamos šios priemonės:

22.1. pritaikytos statistinių duomenų surinkimo elektroninės arba popierinės formos;

22.2. tyrėjai užduočiai atlikti skiriami rotacijos principu – kiekvieną kartą jie vyksta į kitą miestą.

23. Tyrėjai statistinius duomenis, pagal Taisyklių 2 priede nustatytą formą, surenka ir įveda į LŽŪMPRIS duomenų bazę, naudodami interaktyvią duomenų įvesties sistemą (IDIS).

24. Statistinių duomenų įvedimas kontroliuojamas naudojant programą, kuri juos įvedant atlieka klaidų paiešką. Tikrinami reikšmių loginiai ryšiai, aritmetinės klaidos, statistiniai duomenys lyginami su ankstesnio laikotarpio statistiniais duomenimis.

## **X SKYRIUS**

### **STATISTINIŲ DUOMENŲ IR STATISTINĖS INFORMACIJOS KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS**

25. Duomenų tvarkytojas užtikrina duomenų teikėjų teikiamų statistinių duomenų konfidencialumą ir vientisumą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos standartu LST ISO/IEC 27001, 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai, (OL 2017 L 171, p. 113) VI Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro generalinio direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1V-124 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro informacijos saugumo politikos tvirtinimo“ ir kitais ŽŪIKVC dokumentais, reglamentuojančiais informacijos konfidencialumą ir vientisumą.

## **XI SKYRIUS**

### **STATISTINIŲ RODIKLIŲ SKAIČIAVIMO FORMULĖS IR JŲ PAAIŠKINIMAI**

26. Remiantis LŽŪMPRIŠ duomenų bazėje saugomais tyrimo duomenimis,  $i$ -tosios žemės ūkio ir maisto produktų reprezentatyviosios  $k$  kilmės (pagal Taisyklių 2 priede nustatytus produkto kilmės požymius) grupės procentinė dalis  $K_T^{(i,k)}$  atskiruose prekybos tinkluose apskaičiuojama pagal formulę:

$$K_T^{(i,k)} = \frac{\sum_{j=1}^m N_{T,j}^{(i,k)}}{\sum_{j=1}^m N_{T,j}^{(i)}} \cdot 100,$$

čia:

$N_{T,j}^{(i,k)}$  –  $i$ -tosios reprezentatyviosios produktų  $k$  kilmės grupės produktų etikečių skaičius atitinkamo prekybos tinklo ( $T$ )  $j$ -joje parduotuvėje tyrimo metu;

$N_{T,j}^{(i)}$  –  $i$ -tosios reprezentatyviosios produktų grupės tiriamų produktų etikečių skaičius atitinkamo prekybos tinklo ( $T$ )  $j$ -joje parduotuvėje tyrimo metu;

$m$  – atitinkamo prekybos tinklo ( $T$ ) parduotuvių skaičius tyrimo metu.

27. Remiantis LŽŪMPRIS duomenų bazėje saugomais tyrimo duomenimis,  $i$ -tosios žemės ūkio ir maisto produktų reprezentatyviosios grupės kilmės procentinė dalis Lietuvoje  $K_{LT}^{(i,k)}$  apskaičiuojama pagal formulę:

$$K_{LT}^{(i,k)} = \frac{\sum_{j=1}^m N_j^{(i,k)}}{\sum_{j=1}^m N_j^{(i)}} \cdot 100,$$

čia:

$N_j^{(i,k)}$  –  $i$ -tosios reprezentatyviosios produktų  $k$  kilmės grupės produktų etikečių skaičius prekybos tinkluose tyrimo metu;

$N_j^{(i)}$  –  $i$ -tosios reprezentatyviosios produktų grupės tiriamų produktų etikečių skaičius prekybos tinkluose tyrimo metu;

$m$  – prekybos tinklų skaičius tyrimo metu.

## **XII SKYRIUS NAUDOJAMOS KOMPIUTERINĖS PROGRAMOS**

28. Tyrimo statistinių duomenų bazė, statistinių duomenų įvedimo ir kontrolės programa sukurta naudojant ORACLE.

## **XIII SKYRIUS NAUDOTOJAMS PATEIKIAMİ REZULTATAI**

29. Taisyklių 6.4 papunktyje nustatytos ir kitos LŽŪMPRIS kaupiamos statistinės informacijos pagrindu parengta statistinė informacija apie produktų kilmę Lietuvos prekybos tinklų parduotuvėse už praėjusį laikotarpį teikiama naudotojams:

29.1. du kartus per metus – iki kovo 31 d. ir iki spalio 31 d.

29.1.1. skelbiama interneto svetainėje [www.vic.lt](http://www.vic.lt) ir informaciniame portale [www.produktukainos.lt](http://www.produktukainos.lt);

29.1.2. perduodama LŽŪMPRIS valdytojai.

## **XIV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

30. Kiekvienų metų pabaigoje metodika ir produktų grupių sąrašas peržiūrimi duomenų tvarkytojo atsižvelgiant į metų tyrimo statistinius duomenis ir, jei būtina, siūlomi pakeitimai.



31. Duomenų tvarkytojas privalo užtikrinti statistinių duomenų konfidencialumą, tvarkyti jų apskaitą ir statistinius duomenis saugoti, kaip nurodyta tyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

---

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-274](#), 2013-04-16, Žin., 2013, Nr. 41-1999 (2013-04-20), i. k. 1132330ISAK003D-274

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 3D-941 "Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų turgavietėse ir kaimo vietovių parduotuvėse tyrimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-857](#), 2014-11-14, paskelbta TAR 2014-11-17, i. k. 2014-16959

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 3D-941 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų turgavietėse ir kaimo vietovių parduotuvėse tyrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-418](#), 2016-07-19, paskelbta TAR 2016-07-20, i. k. 2016-20814

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 3D-941 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų tyrimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-776](#), 2018-10-30, paskelbta TAR 2018-10-30, i. k. 2018-17320

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 3D-941 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų tyrimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-738](#), 2022-11-30, paskelbta TAR 2022-11-30, i. k. 2022-24239

Dėl žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 3D-941 „Dėl Žemės ūkio ir maisto produktų mažmeninių kainų bei ūkinių gyvūnų kainų tyrimo“ pakeitimo